

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

ΑΠΟΦΑΣΗ (ΕΕ) 2023/1785 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 15ης Σεπτεμβρίου 2023

για την κατάργηση της απόφασης 2006/929/ΕΚ για τη θέσπιση μηχανισμού για τη συνεργασία και τον έλεγχο της προόδου στη Βουλγαρία όσον αφορά την επίτευξη των ειδικών στόχων αναφοράς στους τομείς της δικαστικής μεταρρύθμισης και της καταπολέμησης της διαφθοράς και του οργανωμένου εγκλήματος

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη την πράξη προσχώρησης της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας, και ιδίως τα άρθρα 37 και 38,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Στην έκθεση παρακολούθησης, της 26ης Σεπτεμβρίου 2006, σχετικά με το βαθμό προετοιμασίας της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας ενόψει της ένταξής τους στην ΕΕ ⁽¹⁾, πριν από την προσχώρηση της Βουλγαρίας στην Ένωση, η Επιτροπή διαπίστωσε ορισμένα ζητήματα, ιδίως όσον αφορά την ευθύνη και την αποτελεσματικότητα του δικαστικού συστήματος και των φορέων επιβολής του νόμου στη Βουλγαρία, όπου ήταν απαραίτητη η περαιτέρω πρόοδος για να διασφαλιστεί η ικανότητά τους να εφαρμόζουν και να επιβάλλουν τα μέτρα που θεσπίστηκαν για την εγκαθίδρυση της εσωτερικής αγοράς και του τομέα της ελευθερίας, της ασφάλειας και της δικαιοσύνης.
- (2) Στις 13 Δεκεμβρίου 2006, η Επιτροπή εξέδωσε την απόφαση 2006/929/ΕΚ ⁽²⁾ για τη θέσπιση μηχανισμού για τη συνεργασία και τον έλεγχο της προόδου στη Βουλγαρία όσον αφορά την επίτευξη έξι ειδικών στόχων αναφοράς στους τομείς της δικαστικής μεταρρύθμισης και της καταπολέμησης της διαφθοράς και του οργανωμένου εγκλήματος. Η εν λόγω απόφαση αναφέρει ότι πρέπει να ανακληθεί όταν θα έχουν εκπληρωθεί ικανοποιητικά όλοι οι στόχοι αναφοράς.
- (3) Η απόφαση 2006/929/ΕΚ απαιτεί από τη Βουλγαρία να υποβάλλει τακτικά εκθέσεις στην Επιτροπή σχετικά με την πρόοδο που σημειώνεται όσον αφορά την επίτευξη των στόχων αναφοράς. Η Επιτροπή διαβίβασε στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο τις παρατηρήσεις και διαπιστώσεις της σχετικά με την έκθεση της Βουλγαρίας για πρώτη φορά τον Ιούνιο του 2007 και έκτοτε υποβάλλει τακτικά εκθέσεις. Κάθε έκθεση της Επιτροπής είναι αποτέλεσμα ενδελεχούς ανάλυσης και βασίζεται στη στενή συνεργασία με τις εθνικές αρχές, καθώς και στη συμβολή της κοινωνίας των πολιτών και άλλων ενδιαφερόμενων μερών και παρατηρητών.
- (4) Στην έκθεσή της του Ιανουαρίου του 2017 ⁽³⁾, η Επιτροπή προέβη σε συνολική αξιολόγηση της προόδου που σημείωσε η Βουλγαρία από τότε που θεσπίστηκε ο μηχανισμός συνεργασίας και ελέγχου. Βάσει των ανωτέρω, η Επιτροπή καθόρισε σαφή πορεία προς την ολοκλήρωση του μηχανισμού, με βάση δεκαεπτά βασικές συστάσεις στις οποίες διευκρινίστηκαν οι απαιτήσεις με τις οποίες έπρεπε να συμμορφωθεί η Βουλγαρία για την εκπλήρωση των έξι στόχων αναφοράς που ορίζονται στην απόφαση 2006/929/ΕΚ. Δεδομένης της προόδου που σημειώθηκε, η Επιτροπή έκρινε ότι η εκπλήρωση των εν λόγω συστάσεων θα αρκούσε για να ολοκληρωθεί ο μηχανισμός συνεργασίας και ελέγχου, υπό την προϋπόθεση ότι δεν θα υπάρξουν στο μεταξύ εξελίξεις που θα αντιστρέφουν σαφώς την πορεία της προόδου. Πολλές από τις συστάσεις επικεντρώθηκαν στη δημιουργία εσωτερικών δικλίδων ασφαλείας για να εξασφαλίζονται μη αναστρέψιμα αποτελέσματα και για να αποδεικνύεται ότι οι εν εξελίξει μεταρρυθμίσεις θα συνεχιστούν και η πρόοδος θα παγιωθεί, ακόμη και χωρίς τον μηχανισμό.

(1) Έκθεση παρακολούθησης σχετικά με το βαθμό προετοιμασίας της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας ενόψει της ένταξής τους στην ΕΕ, 26 Σεπτεμβρίου 2006 [COM(2006) 549].

(2) Απόφαση 2006/929/ΕΚ της Επιτροπής, της 13ης Δεκεμβρίου 2006, για τη θέσπιση μηχανισμού για τη συνεργασία και τον έλεγχο της προόδου στη Βουλγαρία όσον αφορά την επίτευξη των ειδικών στόχων αναφοράς στους τομείς της δικαστικής μεταρρύθμισης και της καταπολέμησης της διαφθοράς και του οργανωμένου εγκλήματος (ΕΕ L 354 της 14.12.2006, σ. 58).

(3) Έκθεση της Επιτροπής σχετικά με την πρόοδο της Βουλγαρίας στο πλαίσιο του μηχανισμού συνεργασίας και ελέγχου [COM(2017) 43 final].

- (5) Στην έκθεσή της του Νοεμβρίου του 2018 ⁽⁴⁾, η Επιτροπή εξέφρασε την ικανοποίησή της για την πρόοδο που σημειώθηκε στη Βουλγαρία όσον αφορά την ταχεία ολοκλήρωση του μηχανισμού συνεργασίας και ελέγχου και κατέληξε στο συμπέρασμα ότι τρεις από τους στόχους αναφοράς θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι έχουν κλείσει προσωρινά. Η Επιτροπή έλαβε ιδίως υπόψη την πρόοδο που έχει πραγματοποιήσει η Βουλγαρία από την προσχώρησή της όσον αφορά την τροποποίηση του συνταγματικού και νομοθετικού πλαισίου της ώστε να βελτιώσει τις διασφαλίσεις όσον αφορά την ανεξαρτησία της δικαιοσύνης, καθώς και τη διαφάνεια και την αποτελεσματικότητα της δικαστικής διαδικασίας. Επιπλέον, με τις τροποποιήσεις του συντάγματος της Βουλγαρίας το 2015 επιτεύχθηκε η μεταρρύθμιση του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου και η ενίσχυση της δικαστικής επιδεώρησης. Οι τροποποιήσεις αυτές ισχύουν εδώ και αρκετά χρόνια.
- (6) Στην έκθεση της Επιτροπής του Οκτωβρίου του 2019 ⁽⁵⁾ διαπιστώθηκε ότι η πρόοδος που σημείωσε η Βουλγαρία στο πλαίσιο του μηχανισμού συνεργασίας και ελέγχου ήταν επαρκής για την εκπλήρωση των δεσμεύσεων που είχε αναλάβει κατά την προσχώρησή της στην Ένωση και ότι είχαν τηρηθεί ικανοποιητικά και οι έξι στόχοι αναφοράς που ορίζονται στην απόφαση 2006/929/EK και οι οποίοι διευκρινίστηκαν μέσω των δεκαεπτά συστάσεων της έκθεσης του Ιανουαρίου του 2017. Η Επιτροπή έλαβε ιδίως υπόψη, μεταξύ άλλων, τις συνολικές μεταρρυθμίσεις του γενικού θεσμικού πλαισίου για την καταπολέμηση της διαφθοράς που πραγματοποιήθηκαν κατά τα προηγούμενα δύο έτη. Επιπλέον, στα συμπεράσματα της έκθεσης του Οκτωβρίου του 2019, η Επιτροπή επισήμανε κατάλογο ειδικών δεσμεύσεων που ανέλαβε η βουλγαρική κυβέρνηση. Οι εν λόγω ειδικές δεσμεύσεις περιλάμβαναν ιδίως τη θέσπιση διαδικασιών σχετικά με την υποχρέωση λογοδοσίας του/της γενικού/-ής εισαγγελέα σύμφωνα με τις συστάσεις της Επιτροπής της Βενετίας, καθώς και τη δέσμευση για τροποποίηση του νόμου για το δικαστικό σύστημα, προκειμένου να καταργηθούν οι διατάξεις που απαιτούν την αυτοδίκαιη θέση σε αργία των δικαστικών σε περίπτωση ποινικής έρευνας εναντίον τους, καθώς και οι διατάξεις που υποχρεώνουν τους δικαστικούς σε υποβολή δήλωσης σε περίπτωση συμμετοχής τους σε επαγγελματικές ενώσεις. Η Βουλγαρία δεσμεύτηκε επίσης να συνεχίσει τη συνεργασία της με τα όργανα του Συμβουλίου της Ευρώπης στον τομέα της καταπολέμησης της διαφθοράς. Η έκθεση του Οκτωβρίου του 2019 έλαβε επίσης δεόντως υπόψη τις προσπάθειες της Βουλγαρίας να εσωτερικεύσει την παρακολούθηση σε εθνικό επίπεδο μέσω ενός Συμβουλίου Συντονισμού και Συνεργασίας («συμβούλιο για την εκ των υστέρων παρακολούθηση») που είναι αρμόδιο για την επίβλεψη της συνεχούς προόδου των μεταρρυθμίσεων.
- (7) Σε συνέχεια των ειδικών δεσμεύσεων που επισημάνθηκαν στην έκθεση του Οκτωβρίου του 2019, τον Φεβρουάριο του 2020 το βουλγαρικό κοινοβούλιο ενέκρινε τις προαναφερθείσες τροποποιήσεις του νόμου για το δικαστικό σύστημα, αφήνοντας την ειδική δέσμευση για τη θέσπιση διαδικασιών σχετικά με την υποχρέωση λογοδοσίας του/της γενικού/-ής εισαγγελέα ως τη μόνη εκκρεμούσα δέσμευση από την έκθεση του Οκτωβρίου του 2019.
- (8) Στο πλαίσιο του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, θεοπίστηκε πλαίσιο για την έρευνα κατά του/της γενικού/-ής εισαγγελέα και των αναπληρωτών/-τριών του/της, σε στενή συνεργασία με την Επιτροπή και σε διαβούλευση με την Επιτροπή της Βενετίας ⁽⁶⁾. Στις 4 Μαΐου 2022, το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ενέκρινε το προτεινόμενο σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας για τη Βουλγαρία, το οποίο περιλαμβάνει μεταξύ των οροσήμων του τη δέσμευση της Βουλγαρίας σχετικά με την έναρξη ισχύος των νομοθετικών τροποποιήσεων για να διασφαλιστεί η αποτελεσματικότητα των ποινικών διαδικασιών και να βελτιωθεί η λογοδοσία και η ποινική ευθύνη του/της γενικού/-ής εισαγγελέα. Στις 26 Μαΐου 2023, το βουλγαρικό κοινοβούλιο ενέκρινε νόμο για τη θέσπιση διαδικασιών σχετικά με την υποχρέωση λογοδοσίας του/της γενικού/-ής εισαγγελέα και των αναπληρωτών/-τριών του/της. Ο νόμος άρχισε να ισχύει στις 6 Ιουνίου 2023, ολοκληρώνοντας έτσι την τελευταία εκκρεμούσα ειδική δέσμευση στο πλαίσιο της έκθεσης του Οκτωβρίου του 2019. Ο πρωθυπουργός της Βουλγαρίας ενημέρωσε την Επιτροπή, με επιστολή της 26ης Ιουνίου 2023, σχετικά με τα μέτρα που λήφθηκαν για την εκπλήρωση των ειδικών δεσμεύσεων οι οποίες απαριθμούνται στα συμπεράσματα της έκθεσης του 2019 στο πλαίσιο του μηχανισμού συνεργασίας και ελέγχου, καθώς και σχετικά με περαιτέρω μέτρα για τη συνέχιση της προάσπισης του κράτους δικαίου.
- (9) Όσον αφορά τη δέσμευση της Βουλγαρίας να συνεχίσει τη συνεργασία της με τα όργανα του Συμβουλίου της Ευρώπης στον τομέα της καταπολέμησης της διαφθοράς, θα πρέπει να σημειωθεί ότι έχουν συμφωνηθεί ορισμένα ορόσημα για την καταπολέμηση της διαφθοράς στο πλαίσιο του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας για τη Βουλγαρία, τα οποία απαιτούν τη συνεργασία της Βουλγαρίας με τα όργανα του Συμβουλίου της Ευρώπης.
- (10) Ως εκ τούτου, έχουν τηρηθεί ικανοποιητικά όλοι οι στόχοι αναφοράς που καθορίζονται στην απόφαση 2006/929/EK και οι οποίοι διευκρινίστηκαν μέσω των δεκαεπτά συστάσεων της έκθεσης του Ιανουαρίου του 2017, καθώς και οι ειδικές δεσμεύσεις ⁽⁷⁾ της έκθεσης του Οκτωβρίου του 2019.

⁽⁴⁾ Έκθεση της Επιτροπής σχετικά με την πρόοδο της Βουλγαρίας στο πλαίσιο του μηχανισμού συνεργασίας και ελέγχου [COM(2018) 850 final].

⁽⁵⁾ Έκθεση της Επιτροπής σχετικά με την πρόοδο της Βουλγαρίας στο πλαίσιο του μηχανισμού συνεργασίας και ελέγχου [COM(2019) 498 final].

⁽⁶⁾ Βλέπε ορόσημο 222, εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου για την έγκριση της αξιολόγησης του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Βουλγαρίας, 28 Απριλίου 2022, ST 8091 2022 INIT. Η Επιτροπή θα αξιολογήσει την εκπλήρωση του οροσήμου στο σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Βουλγαρίας μετά την υποβολή της σχετικής αίτησης πληρωμής από τη Βουλγαρία.

⁽⁷⁾ Η αξιολόγηση αυτή δεν θίγει την αξιολόγηση της εκπλήρωσης των σχετικών οροσήμων και στόχων στο σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Βουλγαρίας.

- (11) Η εξέλιξη της κατάστασης όσον αφορά το κράτος δικαίου της Ένωσης έχει δημιουργήσει ένα νέο πλαίσιο για τη συνεργασία της Επιτροπής με τη Βουλγαρία. Ειδικότερα, ο ετήσιος κύκλος για το κράτος δικαίου, που δρομολογήθηκε με την ανακοίνωση της Επιτροπής του Ιουλίου του 2019 με τίτλο «Ενίσχυση του κράτους δικαίου εντός της Ένωσης»⁽⁸⁾ και με τις πολιτικές κατευθύνσεις της προέδρου von der Leyen, παρέχει ένα διαρκές πλαίσιο με μακροπρόθεσμη προοπτική που θα συνοδεύει τη βιώσιμη μεταρρύθμιση στη Βουλγαρία, όπως και στα άλλα κράτη μέλη. Στο πλαίσιο του εν λόγω κύκλου, η ετήσια έκθεση της Επιτροπής για το κράτος δικαίου, η οποία από το 2022 περιλαμβάνει επίσης συστάσεις προς τα κράτη μέλη, ωθεί προς μια θετική κατεύθυνση σε θέματα κράτους δικαίου, εμβαθύνοντας τον διάλογο και την από κοινού ευαισθητοποίηση και αποτρέποντας την εμφάνιση ή την εμβάθυνση των προκλήσεων. Θα καταστήσει δυνατή την παρακολούθηση της εφαρμογής των μεταρρυθμίσεων που συμφωνήθηκαν στη Βουλγαρία. Η παρακολούθηση της συνέχισης της εφαρμογής των μεταρρυθμίσεων που έχει θέσει σε εφαρμογή η Βουλγαρία θα διασφαλιστεί επίσης σε εθνικό επίπεδο από το συμβούλιο για την εκ των υστέρων παρακολούθηση.
- (12) Η Επιτροπή υπέβαλε την έκθεσή της του Οκτωβρίου του 2019 σχετικά με την πρόοδο στη Βουλγαρία στο πλαίσιο του μηχανισμού συνεργασίας και ελέγχου στην αρμόδια επιτροπή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Η Επιτροπή έλαβε δεόντως υπόψη τις παρατηρήσεις που διατύπωσε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο με επιστολή της Προέδρου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 20ής Δεκεμβρίου 2019.
- (13) Στις 5 Ιουλίου 2023, η Επιτροπή ενημέρωσε το Συμβούλιο σχετικά με την πρόθεσή της να καταργήσει την απόφαση 2006/929/ΕΚ για τη θέσπιση μηχανισμού συνεργασίας και ελέγχου για τη Βουλγαρία και να ολοκληρώσει οριστικά τον μηχανισμό. Αυτό διαβιβάστηκε και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Με επιστολή της 26ης Ιουλίου, το Συμβούλιο έλαβε υπό σημείωση την πρόθεση της Επιτροπής να ολοκληρώσει επίσημα τον μηχανισμό συνεργασίας και ελέγχου για τη Βουλγαρία και τη Ρουμανία.
- (14) Ως εκ τούτου, η απόφαση 2006/929/ΕΚ θα πρέπει να καταργηθεί,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η απόφαση 2006/929/ΕΚ καταργείται.

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Βρυξέλλες, 15 Σεπτεμβρίου 2023.

Για την Επιτροπή
Η Πρόεδρος
Ursula VON DER LEYEN

⁽⁸⁾ COM(2019) 343.